Ko je poslanik?

Sa stanovišta Kur'ana poslanik je osoba koja ljudima donosi poslanicu (رسالت) i poruku od Boga. Dakle, vrijednost poslanika je u činjenici da on ima obavezu posredništva između Stvaraoca i stvorenja. Iz rečenog se razaznaje da su samo poslanici oni koji zemaljskog čovjeka povezuju sa Uzvišenim Bogom i da sve što ljudi imaju posjeduju to posredstvom Objave.

Razlika između poslanika i vjerovjesnika

Neki zastupaju mišljenje da je odnos između vjerovjesnika i poslanika subordinirani odnos (عـام و خـاص مطلـق). To bi značilo da je svaki vjerovjesnik poslanik, a svaki poslanik nije vjerovjesnik. Poslanik sve dok ne primi vijest ne može biti prenosilac poruke i poslanice. Tako, vjerovjesnik može primiti vijest, ali nije obavezan da je obznani i prenese ljudima. Dakle, logički gledano, između njih vlada subordinirani odnos.

Zapažanje allame Tabatabija o ovom pitanju

On kaže da gornja tvrdnja nije ispravna budući da u Kur'anu čitamo:

وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

I spomeni u Knjizi Musaa! On je bio iskren i bio je poslanik, vjerovjesnik.[1]

Navedenim ajetom želi se istaknuti i pohvaliti položaj Musaa, a. s.. U ajetu je spomenut i kao poslanik i kao vjerovjesnik. Sam čin veličanja i hvale ne dozvoljava da govor teče od specifičnog ka općenitijem, te da kažemo prvo je bio vjerovjesnik, a tek onda poslanik. Pogledajmo sljedeći ajet:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ

Prije tebe Mi nijednog poslanika ni vjerovjesnika nismo poslali...[2]

U spomenutom ajetu i poslaniku i vjerovjesniku pripisan je glagol poslati, a prema mišljenjima mufessira ne bi trebalo glagol poslati (ersele) dovoditi u vezu sa vjerovjesništvom (nubuvetom).

Ono što se može zaključiti iz ajeta: Ahzab, 40; Junus, 47; Nahl, 15; Baqara, 213, gledajući ih objedinjeno, jeste sljedeće:

Vjerovjesnik (nebij) je lice koje ljudima objašnjava sve što predstavlja vrijednost ovosvjetskog i onosvjetskog života, temeljna načela i njegove pojedinačne grane. Sve to iziskuje Božija milost spram upute ljudi prema njihovoj željenoj materijalnoj i duhovnoj sreći.

Poslanik (resul) je ona osoba koja ima posebnu poslanicu od Uzvišenog Boga sa kojom se pravac hoda ljudskog roda upotpunjuje, tj. čini ga cjelovitim. Prema tome, ako bi ljudi prekršili propisani put, dočekala bi ih kazna i patnja, jer se taj njihov postupak shvata kao protivljenje Istini.

لِئَلاَّ يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ

...Da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali...[3]

Allame Tabatabai kaže: Više od toga ne može se razumjeti iz Kur'ana u vezi sa razlikom između vjerovjesnika i poslanika.

Dakle, poslanici posjeduju čast donosilaca poslanice i posredništva između stvorenja i Stvoritelja, dok vjerovjesnik ima čast spoznaje Boga i Božanskih učenja.

---

[1] Maryam, 51.

[2] Al-Hagg, 50.

[3] An-Nisa', 164.